Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 171 (7311). • 6 сентябрь, 1980 йил • ШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

ҚАРВОН ЙЎЛГА ЧИҚДИ

КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун авж олган социалистик мусобақага қўшилган Чиноз райони пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш ва Ватанга 40 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш мажбуриятини олганлар. Район хўжаликларида уруғлик пахта териш бошлаб юборилди. Кеча қабул пунктларига дастлабки ўнлаб тонна пахта топширилди. Охунбобоев номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», «Қизил Октябрь», Киров номли колхозлар, «Партия XXIV съезди» совхози меҳнаткашлари давлатга биринчилар қатори пахта топширишга киришдилар.

Район пахтакорлари ялпи ҳосилнинг 85 процентини машиналарда териб олиш, пахта тайёрлаш планини СССР Конституцияси кунигача, мажбуриятни эса 15 октябргача бажаришни мўлжаллашган.

ПЕШҚАДАМ ТЕРИМЧИЛАР

1-«ПИСКЕНТ» совхози пахтазорларида дефолиация қизғин давом эттирилмоқда. Айниқса трактор аппаратларидан унумли фойдаланилаётир. Шу кеча-кундузда пахтазорларда 20 та «ОВХ-14» пуркагич аппаратлари тўхтовсиз ишлаб турибди.

Айни вақтда карталарда қўл терими бошлаб юборилган. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор С. Тошматов бошлиқ 7-бўлимнинг 1-бригадаси далаларида кўпмингкилограммчи теримчилар мусобақаси авж олиб кетди. Дастлабки кунданоқ Насиба Мирзааҳмедова пешқадамликни ўз қўлига олди. Мавсумда 14 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олган бу теримчи кунига бригада хирмонига 150 килограммга етказиб пахта тўкаётир. Унинг мусобақадоши Дилором Тўрақулова 12 тонна пахта теришга сўз берган. У кунига 130 килограммга етказиб пахта териб топширмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА
ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ҒОЛИБЛАРГА МУКОФОТЛАР

1979—1980 ЙИЛЛАРНИНГ ҚИШ ФАСЛИДА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН ЎТКАЗИЛГАН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1979—1980 йилларнинг қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун областлар, районлар ва хўжаликлар ўртасида ўтказилган республика социалистик мусобақасининг якунларини кўриб чиқиб, шу нарсани қайд қиладиларки, кўпгина областлар, районлар ва хўжаликларнинг чорвадорлари КПСС XXV съездининг ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қишлоқ хўжалиги масалаларига оид қарорларини амалга ошира бориб, қийинчиликларни бартараф этдилар ва чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиб, шу тармоқда чорва туёғини, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ва тайёрлашни кўпайтириш соҳасида муайян муваффақиятларга эришдилар.

1979—1980 йилларнинг қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра, Ўзбекистон ССР, Қорақалпоғистон АССР, республиканинг Тошкент, Самарқанд областлари, 14 райони ва 32 хўжалиги ғолиб деб топилиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Бу муваффақиятларга партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ферма ва бригадалар, колхоз ва совхозлар, халқ хўжалиги бошқа тармоқлари оталиқ қилувчи корхоналар коллективларини чорвачиликдаги резервларни қидириб топиш ва улардан тўла фойдаланишга, ем-хашак запасларини кўпайтиришга, улардан оқилона фойдаланишни таъминлашга сафарбар этиш соҳасида катта сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб борганликлари туфайли эришилди, бу эса оғир шароитда чорва туёғини кўпайтирибгина қолмай, шу билан бирга унинг маҳсулдорлигини ошириш имконини ҳам берди.

Кўпгина районлар ва хўжаликлар В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини ва партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган умумхалқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажардилар.

Тошкент, Калинин, Гагарин, Қува, Самарқанд, Тўрақўрғон районларининг ва бир қанча бошқа районларининг меҳнаткашлари барча турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан ўнинчи беш йиллик учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларини муддатидан барвақт бажариш, КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш юзасидан ташаббус билан чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети чорвадорларнинг ва қишлоқ хўжалиги бошқа ходимларининг фидокорона меҳнатини, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг чорвачиликни янада ривожлантиришга қаратилган фаол ишини юксак қадрламоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети қуйидагиларни 1979—1980 йилларнинг қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасининг ғолиблари деб топишга ҳамда уларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотлашга қарор қилдилар:

ОБЛАСТЛАР:

Хоразм,
Бухоро,
Қашқадарё,
Жиззах,
Сурхондарё.

РАЙОНЛАР:

Бухоро областининг Ромитан ва Ғиждувон районлари,
Самарқанд областининг Оқдарё ва Кўшработ районлари,
Фарғона областининг Қува райони,
Тошкент областининг Пискент райони,
Хоразм областининг Хива райони,
Қорақалпоғистон АССРнинг Амударё райони,
Қашқадарё областининг Қамаши райони,
Жиззах областининг Ғаллаорол райони,
Сурхондарё областининг Термиз ва Гагарин районлари,
Андижон областининг Комсомолобод райони,
Наманган областининг Тўрақўрғон райони,
Сирдарё областининг Сирдарё райони.

КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, ХЎЖАЛИКЛАРАРО КОРХОНАЛАР ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК КОРХОНАЛАРИНИНГ КОЛЛЕКТИВЛАРИ:

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРДАН

Нукус районидаги Тельман номли совхоз,
Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхози,
Элликқалъа районидаги «Қирққизобод» колхози,
Нукус районидаги «Нукус» совхози.

АНДИЖОН ОБЛАСТИДАН

Бўз районидаги Энгельс номли колхоз,
Олтинкўл районидаги «Коммуна» колхози,
Москва районидаги «Октябрь» колхози,
Марҳамат районидаги Куйбишев номли колхоз.

БУХОРО ОБЛАСТИДАН

Вобкент районидаги «Ленинград» колхози,
Қизилтепа районидаги «Ленинград» колхози,
Томди районидаги Ленин номли совхоз,
«Конимех» давлат-наслчилик заводи,
Бухоро районидаги «Қоровулбозор» совхози.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИДАН

Бахмал районидаги «Рассвет» совхози,
Фориш районидаги Ильич номли совхоз,
Мирзачўл районидаги «Партия XXIV съезди» совхози,
Октябрь районидаги С. Раҳимов номли совхоз.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Қарши районидаги «Коммунизм» колхози,
Чироқчи районидаги Охунбобоев номли совхоз,
Қамаши районидаги К. Маркс номли совхоз,
Ульянов районидаги Қашқадарё совхози,
Қарши районидаги «Қарши» совхози.

НАМАНГАН ОБЛАСТИДАН

Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхози,
Поп районидаги Ленин номли аграр-саноат бирлашмаси,
Чуст районидаги Энгельс номли колхоз,
Уйчи районидаги молларни сўқимга боқиш хўжаликлараро корхонаси.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАН

Жомбой районидаги Аҳмаджон Қурбонов номли совхоз,
Хатирчи районидаги «Москва» колхози,
Пайариқ районидаги К. Маркс номли колхоз,
Каттақўрғон чорвачилик саноат комплекси,
Булунғур районидаги Фозил Йўлдош номли боғдорчилик ва узумчилик совхози.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Ангор районидаги «Таллимарон» совхози,
Шеробод районидаги «Коммунизм» совхози,
Ленин йўли районидаги Ленин номли совхоз.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Ильич районидаги «Правда» совхози,
Гулистон районидаги Фрунзе номли колхоз,
Оқолтин районидаги «Фарғона» совхози.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Ғалаба районидаги Волков номли совхоз,
Бўстонлик районидаги Фрунзе номли колхоз,
Чиноз районидаги «Чиноз» наслчилик-техникуми,
Калинин районидаги Охунбобоев номли совхоз,
Калинин районидаги «Назарбек» совхози.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИДАН

Киров районидаги «Бешариқ» совхози,
Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхоз,
«СССР 50 йиллиги» паррандачилик фабрикаси (Қувасой шаҳри),
Фарғона районидаги У. Юсупов номли совхоз-завод,
Тошлоқ районидаги «Оқолтин» колхози.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИДАН

Гурлан районидаги «Ленинизм» колхози,
Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхоз,
Хазорасп районидаги Жданов номли колхоз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети республика социалистик мусобақасининг ғолиблари бўлган чорвачилик ходимларини, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини, шунингдек мусобақанинг барча қатнашчиларини қизғин қутлаб, қишлоқ хўжалиги ходимлари КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми қарорларини бажара бориб, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш учун, КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдирадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олайлик!

XXVI

БЕШ ЙИЛЛИККА — ЗАРБДОР ЯКУН

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ПАХТА ШТАБИ
„ТЕРИМ-80"
ТЕЛЕФОНЛАР: 325647, 334048, 334808, 325353

МАРҲАБО, „ОҚ ОЛТИН"!

Кеча Янгийўл райони пахтакорлари Ватанга дастлабки «оқ олтин»ларини армуғон этишди.

Район маркази — Гулбаҳор посёлкаси байрамлардагидек безатилган. Карнай-сурнай садолари ҳам шодиёнадан далолат беради. Посёлка марказидаги майдон ёнидаги йўлда «оқ олтин» карвонлари саф тортган. Қизил алвонларда «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз», «Зангори кема»ларга — кенг йўл», «Ватан, «оқ олтин»имизни қабул эт» шиорлари кўзга ташланади.

Пахтакорларнинг қизил карвонига бағишланган митингни район партия комитетининг биринчи секретари Л. Ш. Алиқулова очади. У район меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар гектар майдондан 36 центнердан ҳосил олиш ва давлатга 36 минг тонна пахта сотиш юзасидан белгиланган мажбуриятга яраша мўл ҳосил етиштирганликларини таъкидлайди. Ҳозир кўпгина хўжаликларда уруғлик пахта терими авж олиб кетган. Ялпи ҳосилнинг 80 процентидан кўпроғини машиналар ёрдамида териб беришга аҳд қилган механик-ҳайдовчилар ҳам яқин кунларда ишни бошлаб юборишади. Районда 190 та «зангори кема» пахтазорларга олиб чиқишга тайёр турипти. Хўжаликларда ғўза дефолиацияси жадал суръатларда олиб борилаётир.

Митингда сўзга чиққан «Коммунизм» колхозининг раиси М. Исматов, «Ленинизм» колхозининг раиси А. Исоқов, «Партия XXI съезди» колхозининг раиси М. Мараҳимов, Н. Ниёзов номли колхоз партия комитетининг секретари Ш. Нурматов ўртоқлар ўз хўжаликларида пахта теримини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида гапирдилар.

— Бу йил ялпи ҳосилнинг 95 процентини машиналарда териб оламиз, — деди «Интернационал» колхозининг бош инженери А. Г. Шек. — Ҳозир ғўзани биринчи дефолиация қилишни тугалламоқдамиз. 30 та пахта териш машинамиз ишга тахт. Машина теримини ипатоволикларнинг илғор иш усулида ташкил этиб, пахта тайёрлаш планини 15 иш кунида бажарилишини таъминлаймиз.

«Ленинизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси Р. Шофайзиев бу йил хўжалик дала гвардиячилари 6 минг тонна пахтани «зангори кема»лар бункеридан тўкишга аҳд қилганликларини айтди. Унинг ўзи мавсумда 200 тонна пахта териш мажбуриятини олди.

«Оқ олтин» карвонлари Янгийўл пахта тозалаш заводи томон йўл олади. Бу ерда уларни пахта тозаловчилар қизғин қарши олишди.

Дастлабки куниёқ Ленин номли, «Коммунизм», Ҳ. Турсунқулов номли, «Ленинизм» колхозлари пахтакорлари қабул пунктига 20—50 тоннадан «оқ олтин» топширишди.

Суратда: Янгийўл районининг «оқ олтин» карвони.

А. Абалян фотоси.

АҲОЛИГА САВДО ХИЗМАТИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

5 сентябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгаши қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарори талаблари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги юбилей тантаналарида сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалар асосида республика аҳолисига савдо хизматининг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар.

Кенгаш ишида область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, область ижроия комитетларининг ва Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, шаҳар ва район ижроия комитетларининг раислари, область халқ контроли комитетларининг раислари, министрлик ва идораларнинг савдо ташкилотлари ҳамда давлат кооператив савдоси корхоналарининг касаба союз ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Докладчи — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров ва сўзга чиққан нотиқлар — Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов, Ўзбекистон ССР савдо министри М. Х. Ҳасанов, республика енгил саноат министри М. Х. Қурбонов, Тошкент марказий универмагининг сотувчиси Ф. Эгамбердиева, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова, Самарқанд область савдо бошқармасининг бошлиғи К. Ш. Шукуров, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари П. И. Садименко, Ўзбекбирлашув раисининг ўринбосари В. К. Доленко, СССР савдо министрининг ўринбосари И. Л. Давидов шуни қайд этдиларки, ўнинчи беш йиллик мобайнида партия билан ҳукуматнинг тинимсиз ғамхўрлиги туфайли республика аҳолисига савдо хизмати кўрсатиш анча яхшиланди. Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти йил сайин ўсмоқда. Беш йиллик бошлангандан бери савдо тармоғини ривожлантиришга, унинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлашга 119 миллион сўм сарфланди, шу маблағнинг учдан икки қисми қишлоқдаги савдо-сотиқни ривожлантиришга ишлатилди. Магазинлар умумий овқатланиш корхоналаридаги ўринлар анча кўпайди. Андижон, Самарқанд, Жиззах, Қарши, Наманган, Урганчда катта-катта универмаглар қурилди.

Республикадаги ҳамма магазинларнинг ярмидан кўпроғи ҳозир ўзига-ўзи хизмат қилиш усулида ишламоқда. Молларни олдиндан қабул қилинган буюртмаларга мувофиқ сотиш, уйга элтиб бериш сингари илғор савдо формалари ҳам янада ривож топди.

Савдо-сотиқ ходимлари КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага актив қўшилдилар. Меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатида 116 минг киши қатнашмоқда, улардан 50 минг кишига «Коммунистик меҳнат зарбдори» номи берилди.

Бироқ, кенгаш қатнашчилари уқтириб ўтганларидек, аҳолига савдо хизмати кўрсатиш даражаси ҳали баъзи жойларда ўсиб бораётган талабларига мос келмайди. Бир қанча савдо корхоналари ва ташкилотлари планларини бажармаяпти, аҳолини моллар билан, шу жумладан кун сайин керак бўладиган маҳсулотлар билан таъминлашда ҳали узилишлар содир бўлмоқда. Молларнинг турларини кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан фойдаланилмаяпти.

Кенгашда аҳолига савдо хизматини янада яхшилаш, ҳамма резервларни ишга солишнинг конкрет йўллари белгиланди. «Оқ олтин» терими даврида пахтакорларга намунавий хизмат қилиш, уларни иссиқ овқат билан, кийим-кечак, пойафзал билан, бошқа энг зарур буюмлар билан таъминлаш савдо ходимларининг алоҳида муҳим бурчидир.

Ўртага қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши республика савдо ходимларига КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига олинган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан уддалаш, совет кишиларининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўлиқроқ қондириш имконини беришини кенгаш қатнашчилари уқтириб ўтдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Маҳмудов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. С. Ашуралиев, В. П. Есин, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев Центросоюз раисининг ўринбосари В. К. Яковленко қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

РЕЗЕРВЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Москваликлар бошлаган ташаббус корхона бўйлаб тез ёйилди. Ҳар бир ишчи, ҳар бир коллектив ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар ола бошлади. Ўша кезларда 6-цехнинг коммутация участкаси ишчилари навбатдаги йиғилишга тўпландилар. Коммунистлар ва партиясиз активлар биринкетин сўзга чиқиб, москваликлар ташаббусига жавобан қабул қилган мажбуриятларини баён этдилар.

Электр монтажчилардан Михеева ва Валетова йиллик топшириқни 7 октябргача бажариш ва қўшимча 70 дона панель тайёрлаш учун кураш бошладилар. Н. Депутатова мастерлик қилаётган участка коллективи эса беш йиллик топшириғини Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача адо этиб, пландан ташқари 50 дона панель тайёрлашга аҳд қилди.

Шуниси қувончлики ташаббусга қўшилганларнинг аксарияти коммунистлар эди. Участка партия группаси ҳар бир коммунистнинг активлигини оширишга, янги ватанпарварлик ташаббусни кенг ёйишга бош-қош бўлди. Коллективни резервлардан самарали фойдаланишга, ишчи кучини кўпайтирмаган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтиришга даъват этди.

Партия группаси олиб борган катта тарбиявий ва ташкилий ишлар беш йиллик давомида яхши самаралар беряпти. Участка бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 20 процент кенгайди. Агар беш йилликнинг биринчи йилида участка аҳли 900 дона пульт ва шчит ишлаб чиқарган бўлса, ҳозирги кунда тайёрланаётган бундай маҳсулотлар сони 1200 тага етган. Беш йил давомида участкада ишчилар сони ортгани йўқ. Дастлабки йил улар кунига 8—10 та панелни монтаж қилган бўлсалар эндиликда маҳоратлари ошиб, 10—12 панелни қўлдан чиқармоқдалар. Горелова, Михеева, Хаитов, Радионов каби кўпгина электр монтажчилар резервлардан ва вақтдан самарали фойдаланиб, шахсий беш йиллик планларини аллақачон бажариб қўйишди.

Электр монтажчилар фақат сон учун эмас, балки сифат учун ҳам қизғин кураш олиб бормоқдалар. Шу кунларда участкада тўққиз киши ва бир бригада шахсий тамға билан ишлаяпти. Улар тайёрлаётган маҳсулотлар биринчи тақдим этишдаёқ қабул қилинмоқда. Коммунистлар таклифи билан иш сифатини оширишга ёрдам берувчи кўпгина тадбирлар кўрилди. Техника хавфсизлиги бўйича инструктажлар ўтказиш одат тусига кирди, асбоб-ускуналар янгиланди.

Участка партия группасининг ҳисобот-сайлов йиғилишида мана шу фактлар тилга олинди. Партия группаси ташкилотчиси Л. Валетова коллектив эришаётган ютуқлар устида алоҳида тўхталди. Айни пайтда у ҳисобот даврида бажарилмай қолган ишлар тўғрисида ҳам гапирди. Докладчининг фикрини музокарада қатнашган Н. Мазитов, В. Фоменко, А. Хонкелдиева каби коммунистлар тўлдиришди.

Партия группаси ҳисобида 7 коммунист бор. Улар доимий ва мавсумий партия топшириқларига эга. Коммунистларнинг кўпчилиги зиммаларига юкланган вазифаларни муваффақиятли бажармоқдалар.

Лекин ҳамма ҳам бирдай ишламаяпти. Бир қатор ишчиларнинг малакаси ҳали паст. Айрим ҳолларда улар топширилган вазифага лоқайдлик билан қарашади. Участканинг моддий техника таъминоти талаб даражасида эмас. Аппаратлар комплектига кирувчи симлар ўз вақтида етказиб берилмайди. Бундан ташқари меҳнатни ташкил этишда ҳам бир қатор нуқсонлар бор. Улар кўп ҳолларда смена топшириқларини муваффақиятли бажаришга тўсқинлик қилмоқда.

Партия йиғилишларида давлат планларининг бажарилиши, сифат ва самарадорликни оширишга оид масалалар бир неча бор кўриб чиқилди. Лекин қабул қилинган қарорлар ижроси пухта назорат қилинмайди. Натижада ишлаб чиқаришда ўзгариш бўлмайди.

Нотиқлар участкада олиб борилаётган тарбиявий ишлар талаб даражасида бўлмаётганлигидан нолиб гапирдилар. Бу ерда юздан ортиқ комсомол-ёшлар меҳнат қиляпти. Уларнинг кўпчилиги ишчан, зеҳнли йигит-қизлардир. Лекин партия группаси комсомол-ёшлар ҳисобига коммунистлар сафини кенгайтиришга эътиборсизлик билан қараяпти. Ҳисобот даврида фақат бир киши партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Ваҳоланки партияга муносиб ёшлар участкада оз эмас эди.

Мураббийлик ҳаракати ҳам ўлда-жўлдадир. 34-ҳунар-техника билим юртини тамомлаган неча ўнлаб ёшлар корхонага ишлаш учун келадилар. Лекин уларга эътиборнинг йўқлиги натижасида тезда корхонани тарк этадилар. Ёшларни олиб қолиш учун маълум даражада шароит яратиб бериш керак. Корхонада эса спорт базаси ва бошқа маданий масканлар йўқ даражада. Сўзга чиққан коммунистлар мана шу нуқсонларни тугатишга ёрдам берувчи конкрет таклифларни ўртага ташладилар.

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги бошқа партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишлари танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтаяпти. Коммунистлар резервлардан самарали фойдаланиш, хом ашё ва материалларни тежаш, коллектив орасида олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишлар самарадорлигини ошириш лозимлигини уқтирмоқдалар. Бирлашма партия комитети коммунистлар билдираётган танқидий фикр ва мулоҳазаларни синчковлик билан ўрганиб, умумлаштирмоқда. Йиғилишлар коммунистлар активлигини оширишга, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган мусобақани янада авж олдиришга хизмат қиляпти.

Д. НАСРИДДИНОВ.

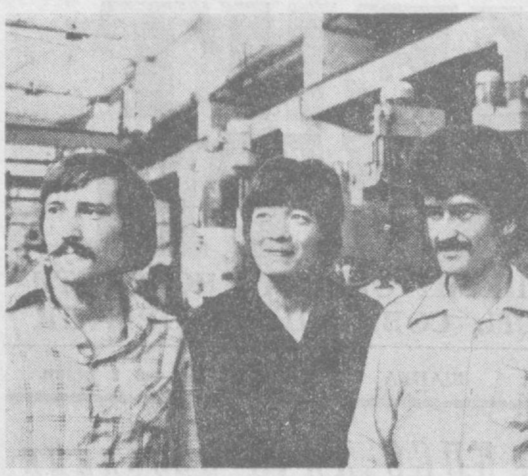

ТОШКЕНТ экскаватор заводи коллективи КПСС XXVI съезди шарафига зарбдор меҳнат қилиб, топшириқларни ошириб адо этмоқда. Бунда бригадалар, участкалар ўртасидаги ва шахсий меҳнат беллашуви муҳим аҳамият касб этмоқда. Суратда: мусобақа пешқадамлари бўлган фрезерчилар Г. Қурбонов, Н. Маткаримов, токарь М. Адамян ва созловчи В. Содиқов.

М. Нуриддинов фотоси.

• •

Владимир Шаров «Подъёмник» заводининг илғор токарлари қаторидан ўрин олган. У ҳар куни нормани 120 процент ва ундан ҳам ошириб адо этмоқда. Шу кунларда 1981 йил ҳисобига маҳсулот бермоқда.

В. Ковреин фотоси.

КАСБИ — ФАХРИ

ҒАЛАБА районидаги тикувчилик-галантерея фабрикасида кўплаб комсомол-ёшлар ишлашади. Улар ўзларининг ёшлик ғайрат-шижоатлари, унумли меҳнатлари билан коллектив ютуқларига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ана шундай ғайратли, меҳнатсевар ёшларнинг бири Анифа Файзиевадир. Ўн саккиз ёшида меҳнат қучоғига келган Анифа эндиликда корхона комсомол-ёшларининг сардори. Меҳнатда, жамоат ишларида актив қатнашишда дугоналарига намуна бўлмоқда.

Ўз касби билан фахрланадиган бу чевар тикувчилик цехида комсомол-ёшлар бригадасига бошчилик қиляпти. Бригада аъзолари унумли ва сифатли ишламоқдалар. Топшириқларни доим 125 процентга етказиб, бажаришяпти. Бунда бригада бошлиғининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Шунинг учун ҳам фақат цехдагина эмас, балки бутун корхонада ҳамма унинг номини ҳурмат билан тилга олади.

Шу кунларда ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган моҳир чевар КПСС XXVI съездини шахсий совғалар билан нишонлаш учун ҳаракат қиляпти. Ҳар куни нормани 140 процент ва ундан ҳам ошириб адо этиб, фақат сифатли маҳсулот тайёрламоқда.

А. АБДУСАМАТОВ.

САЙЛОВЧИ НАКАЗИ — ФАОЛИЯТИМИЗ ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига бўлиб ўтган сайловолди йиғилишлари ва депутатликка номзодлар билан бўлган учрашувларда сайловчилар ҳаётимиз учун муҳим бўлган бир қатор масалаларни кўтариб чиқдилар. Улар асосан Тошкент шаҳри ва районимизни социал-иқтисодий ривожлантириш маданий-маиший хизматни юксалтириш борасида фикр юритиб, уни халқ номзодларига берган наказларида ифода этадилар. Бу наказлар районнинг 1980 йил ва ўн биринчи беш йиллик социал-иқтисодий ривожлантириш перспектив планларида ўз аксини топган.

СССР ва Ўзбекистон ССР Конституцияларида сайловчилар наказларининг бажарилиши таъминланганлиги социалистик тузумимизнинг ҳақиқий демократик моҳиятини намойиш этади.

Аввалги чақириқ маҳаллий Советларига сайловларда район ва шаҳар Совети депутатларига берилган 55 наказнинг ҳаммаси амалга оширилди. Улар асосида кейинги икки ярим йил мобайнида ТошМИ — Қорақамиш массиви маршрути бўйича 27-трамвай қатнови йўлга қўйилди. 43-автобус, 10-троллейбус маршрутлари узайтирилди. Қорақамиш ариғининг Қамарнисо кўчаси бўйлаб оқадиган қисми ободонлаштирилди, 2-Қорақамиш массивининг 1-микрорайонида, Марказ-17, 18 ва бошқа жойларда озиқ-овқат, сабзавот-мева, сут маҳсулотлари билан савдо қиладиган магазинлар очилди.

1980 йилги сайловлар арафасида 233 та наказ рўйхатга олинганди. Уларнинг 27 таси Ўзбекистон ССР Олий Совети, 51-таси — Тошкент шаҳар Совети ва 155 таси Собир Раҳимов район Совети депутатларига берилган эди. Район Совети ижроия комитети ўзининг бўлим ва бошқармалари, доимий комиссиялари билан биргаликда уларни ўрганиб чиқди, амалга ошириш юзасидан тадбирлар белгилади ва Совет сессиясида тасдиқлаб олди. Сайловчилар наказларининг 18 таси — қурилиш, 93 таси — ободонлаштириш, 21 таси — транспорт, алоқа коммунал хўжалик, маиший хизмат, 7 таси — соғлиқни сақлаш, — 7 таси — халқ маорифи. 11 таси — савдо ва умумий овқатланиш, 14 таси — маданият ва санъат масалалари билан боғлиқдир.

Шуниси қувончлики, меҳнаткашлар эндиликда ўз шахсий эҳтиёжларини таъминлаш учун эмас, балки турмуш маданиятини ошириш, район территориясини ободонлаштириш, уй-жой, маданий-маиший шароитлар ҳамда медицина муассасалари, халқ маорифи органлари фаолиятини яхшилаш, район хўжалиги барча тармоқларини бундан буён янада ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик кўрсатмоқдалар, ана шу масалалар бўйича конкрет таклифларни ўртага ташламоқдалар. Наказларнинг катта қисми район территориясини ва йўлларни ободонлаштиришга, транспорт ва алоқа хизматини яхшилашга қаратилгандир.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Қисқа муддат ичида сайловчиларнинг бир қатор наказлари амалга оширилди. «Юбилей» спорт саройи ва ТошМИ шаҳарчаси ўртасида 15-трамвай маршрути қатнай бошлади, 10-троллейбус маршрути Чуқурсойдан 27-трамвайнинг диспетчерлик пунктигача узайтирилди, Қорасарой, Ҳамза кўчалари ва уларга туташган кўчалар реконструкция қилиниб, асфальт ётқизилди, Қайковус ариғининг Ҳамза кўчасидан ўтадиган қисмидаги кўприк кенгайтирилди, 10-шаҳар касалхонаси ва бошқа кўпгина жойлар кўкаламзорлаштирилди, боғ ва ҳиёбонлар барпо этилди. Бугунги кунда район Советининг 200 депутатини, шаҳар Советининг 52 депутатини ўзига бирлаштирган 16 та доимий комиссия, 11 та депутатлик группаси сайловчиларнинг наказларини муваффақиятли амалга оширишда ўз ваколатларидан фойдаланиб, омманинг жанговар ташкилотчиси сифатида иш олиб бормоқдалар.

Коммунист депутатлар — тара-ремонт заводи ишчиси Зуҳра Мўминова, чинни заводининг рассоми Нина Никитинанинг фаолиятлари район Совети сессияси қатнашчилари томонидан қониқарли деб топилди. Ёғочни қайта ишлаш комбинати дурадгори Мираъзам Муҳамедовнинг бу соҳадаги бой тажрибаси ҳам маъқулланди.

Районимиздаги депутатлик группаларининг меҳнаткашлар ариза ва шикоятларини ҳал этишдаги фаолиятини алоҳида тилга олса арзийди. Мана, бир мисол: депутатлик группасининг аъзолари бир хат юзасидан текшириш ўтказиб 3 ва 5-автопарк директорларига масалани принципиал қўйишди: 10-экспресс, 76, 56, 59, 42, 43, 103-автобус маршрутларидаги тартибсизлик қачон тугатилади, нега бундай аҳвол содир бўляпти? Автобусларнинг жуда кечикиб келиши, салонларнинг ифлослиги ва маршрутлардаги бошқа тартибсизликлар тўғрисида сайловчилар томонидан кўплаб ҳақли эътирозлар билдирилганди.

Ана шу текшириш натижасида маршрутдаги автобуслар қатновини яхшилаш юзасидан автопарк раҳбари томонидан белгиланган тадбирлар яқинда бўлиб ўтган сессияда қараб чиқилди. 5 ва 3-автопарклар раҳбарлари аҳволни яхшилаш юзасидан қилинган ишлар ҳақида ҳисоб бердилар.

Депутатлик группаси фаолиятидаги бундай мисолларни кўплаб учратиш мумкин. Умуман, район ижроия комитети меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш, сайловчилар томонидан берилган наказларнинг бажарилишини таъминлашда доимий комиссияларнинг аъзолари, халқ сайлаб қўйган депутатлардан кўпроқ фойдаланишда маълум тажриба орттирмоқда.

Съездолди сафарбарлиги, янги-янги зафарлар учун бошланган умумхалқ кураши ана шу изланишлар самарадорлигини янада ошириш, барча ташкилий ишларни янада такомиллаштириш, депутатларнинг ишлаб чиқаришдаги ролини кучайтириш, ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш ўн биринчи беш йилликка пухта замин яратишни талаб этаётганини яхши биламиз. Шунинг учун ҳам ҳозир бутун куч ва имкониятларни ана шу мақсадга бағишлаганмиз.

М. ЗУФАРОВ,
халқ депутатлари С. Раҳимов район Совети ижроия комитетининг раиси.

Фан ва техника янгиликлари

«СИГМА» САБЗАВОТНИ САҚЛАЙДИ

Бу карам, сабзи, картошка ўтган йил кузда узилган ва қазиб олинган бўлсада, ҳозиргина келтирилгандек кўринади. Уларнинг таъми ҳам, ҳиди ҳам сақланган. Бутуниттифоқ синтетик каучук илмий-тадқиқот институтида яратилган силоксанавий газ ўтказувчи материал бу ишда ёрдам берди.

— «Сигма» деб аталган ана шу пленка сабзавот ортувчи контейнерларга қопланади, — дейди институт директорининг ўринбосари С. Соколов. Синтетик элак ҳавони бемалол ўтказиш билан бирга, намликни фильтрлайди. Шундай қилиб, омборда зарур микроиқлим доимо сақланиб туради.

...Капрон дока барабандан секин-аста бушаётиб, силоксан аралашмаси тўлдирилган махсус ваннанинг тубига тушади. Сўнгра у қуритилгач, бир неча минутдан сўнг сабзавот учун сунъий «ўпка» тайёр бўлади.

— Пленкани ҳосил қилиш қийин эмас, — дейди олим. — Бунинг устига капрон ва силоксан каучук топиладиган ва бирмунча арзон материаллардир.

Янгилик Ленинграднинг Калинин райони ва Нева райони сабзавот — мева базаларида тажриба синовларидан ўтди. Ярим тонна картошкани сақлаш учун атиги бир квадрат метр пленка керак бўлди. Ленинградлик химиклар бу янгилик уй бекаларига ҳам ёқади, деб ўйламоқдалар. Масалан, помидор солинган банкани силоксан қопқоқ билан ёпиб холодильникка қўйилса, у янги йилгача янги ҳолида тураверади.

ДОМНА ЎРНИДА ПРЕСС

ЛЕНИНГРАД. «Вторчермет» бирлашмасининг пресс участкаси ғалати бир маҳсулот ишлаб чиқара бошлади. Бу ерда пўлат қўйиш учун зарур чўян гўлалар шаҳар корхоналаридан келувчи қириндилардан қолипланмоқда.

Илгари чиқит металлургия корхонасига ташиб бориларди. Ташиш ва қайта эритиш чоғида анча қириндилар нобуд бўларди. Марказий қора металлургия илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари билан ҳамдўстликда ишлаб чиқилган қириндини брикетлаш содда ва арзон технологияси ундан батамом фойдаланишга имкон беради. Бу янгилик катта-катта саноат марказлари учун айниқса муҳимдир. Чунки биргина Ленинграднинг ўзида заводлар ҳар йили 20 минг тоннадан кўп чўян «рандалайди».

Дастлабки тонна «брикетлар» Череповецк металлургия заводига юборилди. Бу ердаги электр печларда улар эритиб кўрилди. Жуда яхши пўлат ҳосил қилинди!

(ТАСС мухбири).

МАШИНА УРУҒ АЖРАТАДИ

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» бирлашмаси ишчи-хизматчилари катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Улар август ойининг охирларида каноп уруғи янчиш учун «МФК-6» машинасининг дастлабки нусхасини йиғдилар, созладилар ва синаб кўрдилар.

Машинасозлар фидокорона меҳнати билан яратилган бу агрегат цехлар корпуслари ўртасидаги майдончада турипти. Унинг ёнида иккинчи, учинчи, тўртинчи, бешинчи... янчиш машиналари йиғилмоқда. Шу майдонда бамисоли конвейер ишлаб турганга ўхшайди. Тўғри, бу конвейернинг ленталари, ҳеч қандай бошқа мосламалари йўқ. Каноп янчувчи машина, шунингдек, унинг узелларини йиғиш, деталлар тайёрлаш қўл меҳнати талаб қиладиган универсал усул билан амалга оширилапти.

Чунки, ҳақиқий поток линиясини яратиш учун анча вақт керак бўлади, унинг таннархи ҳам бу ерда тайёрланиши лозим бўлган ҳамда областимиз лубкорларининг эҳтиёжларини қондира оладиган барча машиналар нарҳидан қимматга тушиши мумкин.

— Каноп янчиш машиналарининг конвейер усулига яқин тартиб билан йиғилишининг ўзи ҳам маълум самара бермоқда, — дейди бирлашма бош инженерининг ўринбосари Юрий Владимирович Бибиков. — Биз бундай мураккаб машинани биринчи марта йиғаяпмиз. Бу жараённи тезлаштириш учун барча имкониятлардан фойдаланишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Вазни уч ярим тоннадан ортиқроқ бўлган бу машина Бутунитифоқ «Союзмашхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси тайёрлаётган қишлоқ хўжалик машиналарининг энг мураккабларидан биридир. Ҳатто ишлатиладиган деталларининг сони жиҳатидан пахта териш машинаси ҳам унга тенглаша олмайди.

«МКФ-6» машинаси илгари каноп учун бир вақтлар чиқарилган уруғ янчиш машиналаридан, бундай машиналарни ишлаб чиқаришни «Бежецксельмаш» заводи бундан ўн олти йил илгари тўхтатган эди, катта унумлилиги, бошқариш учун қулайлилиги билан ажралиб туради. Унда технологик жараённинг бир текисда ўтадиган янги схемаси қўлланилган. Каноп пояларини ортиш ва тушириш ишлари механизациялашган. Махсус агрегатлар бундай вазифаларни бажаришни ўз елкасига олган. Янги машина каноп пояси уч қисмини уруғдан ажратувчи қўшимча тараш барабани, электр асбоб-ускуналари ва бошқа қурилмалар билан ускуналанган. Лубкорлар узоқ вақт кутилган ана шундай машина яратилганлигидан бениҳоя хурсанд бўлишлари турган гап.

Янги агрегатнинг 4 мингта турли хил деталлари бор. Деталлар терилган жовонлар ва йиғилган узеллар жуда катта майдонни эгаллаб турипти.

— Коллективимиз қанчалик катта иш қилганлигини шулардан ҳам билса бўлади, — дейди уларни кўрсатиб Ю. В. Бибиков. — Бундан уч ой илгари ана шу деталлар ва узеллардан асар ҳам йўқ эди.

— «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари шу йилнинг июнь ойи бошларида «Лубкорлар орзиқиб кутаётган машина» сарлавҳали мақолада бирлашма коллективи машинани яратишга эндигина киришгани, пахтачилик учун машиналар бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси яратган «МКФ-6» каноп уруғи янчиш машинасидан 60 та ишлаб чиқаришдек мураккаб вазифани бажаришда ҳали жуда кам иш қилинганлиги таъкидланган эди. Ўша вақтга келиб бирлашма директори Р. Ғ. Нодировнинг буйруғи билан механизация бўлими бошлиғининг ўринбосари В. Н. Ерохин, бош пайвандчи ўринбосари А. В. Волков, экспериментал участка бошлиғи Э. Ф. Цойлар составида комплекс бригада тузилганлиги айтилган эди.

Шундан бери ўтган қисқа муддатда бригада аъзолари, корхонанинг мутахассислари бош директор Р. Ғ. Нодиров, бош инженер Х. З. Умаров, унинг ўринбосари Ю. В. Бибиковларнинг бевосита иштироки ва раҳбарлиги билан катта ҳажмдаги ишларни амалга оширишганини, янчиш машинасини ишлаб чиқаришни тезлаштириш учун куну-тун изланганликлари яхши самара берганлигини алоҳида таъкидлаш керак.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»НИНГ «УЗБЕКСЕЛЬМАШ» БИРЛАШМАСИДАГИ НАЗОРАТ ПОСТИ

Каноп янчиш машинаси узеллари ва деталларини тайёрлаш учун технологик маршрутлар йўқламаси ишлаб чиқилди ва тузилди. Икки жилдлик бу технологик ҳужжатда деталларни тайёрлаш йўл-йўриқлари баён этилган. Бу билан қуролланган узбексельмашчилар 1 августгача махсус деталларнинг асосий кўпчилигини қуйилманинг 80 процентини, темирчилик-пресслаш ва пайвандлаш йўли билан тайёрланадиган қисмларнинг ҳам шунча миқдорини ишлаб чиқаришни таъминладилар.

Дастлаб бошқа қишлоқ хўжалик машиналарида ишлатиладиган ва каноп янчиш машинасида ҳам фойдаланилиши мумкин бўлган узеллар ва деталларнинг маълум қисмини бундай қисмларни ишлаб чиқараётган бошқа заводлардан олиш назарда тутилган эди. Лекин, улар ўйлаганча бўлиб чиқмади. Бундай заводларнинг ҳаммаси ҳам ўзбек машинасозларининг илтимосларини инобатга олмади. Натижада қисмлар тайёрлаб берувчи корхоналар сони икки баравар камайди.

«Узбексельмаш» бирлашмасига ёрдамлашишга аҳд қилган корхоналарнинг айримлари ҳам буюртмаларни ўз вақтида бажаришга тўла масъулиятни ҳис қилган ҳолда ёндашмадилар. Масалан, «Рязсельмаш» заводи уч хил детални етказиб беришни йўлга қўйгани йўқ. Бу завод раҳбарлари ўзбексельмашчилар илтимосини бажариш у ёқда турсин, ҳатто СССР Тракторсозлик ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги раҳбарларининг буйруқларини ҳам амалга оширишмаяпти.

Тошкентлик машинасозлар юборган юк машинаси фақатгина 28 августда «Бежецксельмаш» заводидан йўлга чиқди. Унга пружинали симдан ясалган деталлар ортилган. Бундай симни эса машинасозларимиз саноатнинг бошқа тармоғига қарашли ва Наманганда жойлашган корхоналарнинг биридан топишди. Сўнгра уни юк машинасига ортиб «Бежецк шаҳрига жўнатишди. Бунинг учун минглаб километр йўл босилди. Ниҳоят машина деталларни ортиб қайтиб келмоқда.

Машинасозларимиз каноп уруғи янчиш машиналарининг луб ўрим-йиғими палласигача тайёрлашга эришиш учун жуда катта қийинчиликларни енгиб ўтганликларини кўрсатувчи шунга ўхшаш бошқа мисолларни ҳам келтириш мумкин.

Қатор заводлар турли-туман сабаблар билан деталлар етказиб беришдан воз кечганлиги учун уларнинг кўпчилигини бевосита корхонанинг ўзида тайёрлаш зарурати туғилди. Бунинг учун кўп маблағ ва меҳнат сарф бўлди. Масалан, «Узбексельмаш» бирлашмасининг асбобсозлик цехига дастлаб 23 хил детални тайёрлаш вазифаси юклатилган эди. Кейинчалик бунга яна олти хил деталь қўшилди.

Деталларнинг мураккаблигини кўрсатиш учун бир мисол келтирамиз. Пружина тишларини олиб кўрайлик. Ҳар бир янчиш машинаси учун ана шундай деталлардан 252 та ишлатилади. 60 та машина учун эса 15 мингдан ортиқроқ тайёрлаш керак. Шунча миқдордаги деталларни санаб чиқиш учун бутун бир иш куни камлик қилади. Бундан ташқари, цех коллективи каноп уруғи янчиш машинаси деталларини тайёрлашда ишлатиладиган барча асбобларни тахт қилиши керак эди. Асбобсозлик цехи коллективи ана шундай мураккаб вазифаларнинг уддасидан муваффақиятли чиқмоқда. Ёш мутахассис коммунист В. А. Чумаков раҳбарлик қилаётган цех ишчилари барча 60 та машина учун 29 хил деталь етказиб беришни шу йилнинг 14 августида тўла тугалладилар.

Каноп уруғи янчиш машиналари деталларини ишлаб чиқариш учун цехда ғайратли, ишнинг кўзини биладиган етакчи касб эгаларидан махсус группа ташкил этилди. Бу группага Ш. Товбаев раҳбарлик қилди. Группа зиммасидаги барча вазифаларни уддасидан чиқди. Янги машина учун деталлар ишлаб чиқаришда асбобсоз слесарь В. Савицкий, токарь П. Засипалов, фрезерчилардан И. Афанасьев, И. Иляхин ва бошқалар жонбозлик кўрсатдилар.

— Ишимизни тезлаштиришга беқиёс ёрдам берган темирчилик-пресслаш цехи коллективининг фидокорона меҳнатини таърифлаш учун сўз тополмайсан, — дейди бирлашма бош инженери Х. З. Умаров. — Цехга моҳир мутахассис И. Х. Жўраев бошчилик қилмоқда. Унинг раҳбарлигидаги коллектив янги машиналар деталларини тайёрлашда оммавий меҳнат қаҳрамонлигини намойиш қилди. Инженер-технолог Л. Асатурянцнинг ишбилармонлиги, газ-электр пайвандчилари В. Гринько, К. Содиқовлар, металл қирқувчилар В. Лоскутов, М. Юнусхўжаев, темирчи Н. Болоис ва бошқа ўнлаб ишчиларнинг ижодий фикри ва иши ишнинг тезлашишига ёрдам берди.

Комбайн ва унинг узелларини йиғишда йиғувчи слесарлардан Ю. П. Сидоров, К. Я. Овсянников, Т. С. Султонов, И. В. Черний ва бошқалар фидокорона ишламоқдалар. Улар янчиш машиналарининг биринчи партиясини 10 сентябргача йиғиш ва лубкорларга юборишга ҳаракат қилишяпти.

Йиғув ишлари ҳажми жуда катта: Бу ишда ўзбексельмашчиларга ёрдам бериш даркор. Бирлашма республика «Госкомсельхозтехника»си область бошқармаси билан ишчи кучидан ёрдам бериш ҳақида шартнома тузди. Шунга мувофиқ бошқарма корхонага янги машиналарни йиғишга ёрдам бериш учун 30—40 слесарь юбориши керак. Биз бу шартнома албатта, бажарилади деган умиддамиз. Шу ёрдам қанчалик тез кўрсатилса область лубкорлари унумли янчиш машиналарини шунчалик барвақтроқ олган бўлар эдилар.

В. ЛОМОВЦЕВ,
«Ташкентская правда»нинг махсус мухбири.
М. МИРҲАМИДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

Бўстонлиқ районидаги «Қизилту» колхозида каноп ўрим-йиғими қизғин олиб борилаяпти. Хўжаликнинг К. Атемов бошлиқ бригадаси коллективи 23 гектар майдонда етиштирилган мўл каноп ҳосилини қисқа муддатларда йиғиштириб олиш учун барча имкониятларни ишга солаётир. Суратда ЛС агрегатида каноп пўстлоғини ажратиб олиш пайти.

●

Райондаги «Ленинград» колхози маккажўхорикорлари гектаридан 80 центнердан «каҳрабо дон» ҳосили олдилар. Суратда: (чапда) маккажўхори ўрим-йиғимида намуна кўрсатган механизатор А. Тўлаганов.

В. Портнов фотолари.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

МАРРА — 4 МИНГ ТОННА

«Узглавкаракулпром» хўжаликларида кузги қирқим бошланди. Анъанага кўра, қирқим мавсумини бошлаш ҳуқуқи жун қирқиш конкурсларининг ғолибларига берилди. Чорвадорлар ана шу муҳим кампанияга олдиндан тайёргарлик кўрдилар. 620 та электр билан жун қирқиш агрегати, турли мосламалар, асбоб-ускуналар тайёрлаб қўйилди. Тошкент қишлоқ хўжалик институти хўжаликларга катта ёрдам берди. Бу ерда ташкил қилинган махсус курсларда 5,5 минг нафар жун қирқувчи ва юзга яқин классировшчи таълим олди.

БУ йил мавсумда қоракўлчилар қарийб 4 минг тонна юқори сифатли жун қирқишни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ).

ДИҚҚАТ: ТАЖРИБА ВА НАТИЖА

ОРАЛИҚ ЭКИНЛАРНИ КЎПРОҚ ЭКАЙЛИК

ОРАЛИҚ экинлар жумласига жавдар, арпа, сули, рапс, горчица, нўхот ва бошқалар киради. Улар асосий экинлардан (пахта, маккажўхори, шоли, каноп, сабзавот, полиз) бўшаган майдонларга экилади. Алоҳида майдон талаб қилмайди, совуққа чидамли, йилнинг салқинроқ ойларида (сентябрь, октябрь, ноябрь, февраль, март) ҳам ўсаверади, мўл кўк поя беради, жамоат чорвачилигимизни ривожлантиришда, мустаҳкам озуқа базаси яратишда асосий резервлардан ҳисобланади. Кузда ва эрта баҳорда чорва молларини ширали, витаминларга бой озуқа билан боқишга имконият туғилади.

Шуниси яхшики, оралиқ экинлар кеч кузда, кўк бедалар тамом бўлган пайтда молларга едиришга тайёр бўлади. Демак, молларни кўк озуқа билан таъминлаш яна маълум муддатгача давом этади. Шу ҳисобга қишда жамғарилган озуқалар тежалади. Яна бир фойдали томони шундаки, оралиқ экинлар баҳорда барвақт кўклайди.

Оралиқ экинлар тез ўсади (суткасига 4—12 сантиметр) ва мўл ҳосил (300—500 центнер кўк поя) беради. Илдиз қолдиқлари тупроқ унумдорлигини оширади, физик-химиявий хусусиятларини яхшилайди. Бегона ўтларни, экин касалликларини, айниқса, вилтни камайтиради. Асосий экинлар ҳосилдорлиги ошади.

Шундай афзалликларга қарамай, республикамиз хўжаликларида оралиқ экинлар экиш тез жорий бўлмаяпти. Иқлим шароитларимиз қулай ва техника етарли бўлгани ҳолда жуда катта майдонларимиз фақат бир марта ҳосил етиштиргандан сўнг бўш қоляпти. Кейинги йилларда «оқ олтин»нинг эрта пишиб етилиши ҳисобига пахта майдонларининг кўпгина қисми барвақт, октябрь охири, ноябрь ойининг бошларида бўшаб қоляпти. Бу муддатлар оралиқ экинлари экиш учун жуда қулайдир. Маккажўхори, эртаки полиз ва сабзавот экинлари, каноп ва бошқа экинлар жуда барвақт (июль, августда) пишиб етилади. Бу майдонларнинг ҳам кўп қисмига такрорий экин экилмайди ва келгуси йилгача фойдаланилмай қолмоқда.

Илгари оралиқ экинларидан мўл ҳосил олгач, ўрнига асосий экинлар экиб, катта хирмон кўтариш қийин эди. Бунга ерни ҳайдаш технологияси аниқ ишлаб чиқилмаганлиги сабаб бўлар эди. Шуни ҳисобга олиб ТИИИМСХ тажриба ўқув хўжалиги, Ўзбекистон толали экинлар тажриба станцияси Тошкент область Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозида тажрибалар ўтказди. Бунда оралиқ ва асосий экинлардан мўл ҳосил олиш мумкинлиги аниқланди. Оралиқ экинлар йиғиштириб олингач, тезда ерни оби-тобида ҳайдаш зарур. Ҳайдаш фақат қўш ярусли плугларда 30—40 сантиметр чуқурликда ўтказилади. Бунда ПД-3-35 плугидан фойдаланилса юқори кўрсаткичга эришилади, чунки илдиз ва поя қолдиқлари тупроқ тагида қолади. Ер ҳайдалиши биланоқ дарҳол КФГ-3,6 маркали фреза юргизилиши лозим. У бир ўтишда кесакларни майдалаб, тупроқ юзасини текислаб, экишга тайёр қилиб кетади. Бу ишлар тупроқ нами қочмасдан тезда ўтказилиши шарт.

Биз тажрибаларимиз натижасини катта майдонларда текшириб кўрдик. 1979 йили кузда канопдан бўшаган 42 гектар майдонга арпа билан рапс қўшиб экилди. У бу йил баҳорда молларга ўриб едирилди. Ҳар гектардан 270—410 центнердан кўк поя олинди. Кўкламда бу ерлар ҳайдалиб, пахта, маккажўхори ва каноп экилди. Контроль учун колхозда қабул қилинган ер ҳайдаш технологияси ҳам қўлланилди. Ер оддий П-5-35М плугида 20—22 сантиметр чуқурликда ҳайдалди. Орқасидан икки марта оғир диска, икки марта борона босилди ва охирида оғир текислагич мола юргизилди. Шунда ҳам тупроқ юзаси сифатли ишланмади, йирик кесаклар мавжуд бўлиб, тупроқ юзасида кўпроқ илдиз ва поя қолдиқлари қолди.

Биз қўлланган янгича ер ҳайдаш технологиямиз эса ПД-3-35 плугида 40 сантиметр чуқурликда ўтказилди ва орқасидан КФГ-3,6 маркали фреза юргизилди. Бунда илдиз қолдиқлари кўмилиб, тупроқ юзаси ниҳоятда текис ва майин бўлиб экишга тайёр бўлди. Эскича ер ҳайдашга нисбатан тракторнинг бекорга юриши тўрт марта тежалди. Ниҳоллар тўрт-олти кун илгарироқ бир текис униб чиқди. Ўсимлик қалинлиги мўлжалдагидек бўлди. Масалан, эскича технология билан тупроққа ишлов берилганда кўчат сийрак бўлди, маккажўхори кўчати бир гектарда 43 минг, каноп кўчатлари 280 минг тупдан ошмади. Янгича технология билан ишлаганда эса бу рақамлар 59 минг ва 720 мингни ташкил қилди. Албатта, ўсимлик қалинлиги нормал бўлиши юқори ҳосил гаровидир. Оралиқ экинлардан кейин янги технология билан ер ҳайдалганда пахта ҳосили гектарига 4—12 центнер, каноп пояси ҳосили 53 центнер ошганлиги аниқланди.

Бундан кўриниб турибдики, оралиқ экинлардан сўнг тупроққа янги технология билан сифатли ишлов бериш асосий экинлар — пахта, маккажўхори, канопдан юқори ҳосил олишга имкон беради. Оралиқ экинларни экишда қуйидаги тавсияларга риоя қилиш лозим:

асосий экинлардан бўшаган ерларни дарҳол нами қочмасдан икки ярусли плугларда 30—35 сантиметр чуқурликда ҳайдаш, кетма-кет КФГ-3,6 маркали фрезада ишлов бериш ва тезда уруғни экиш зарур;

экиш билан бирга гектарига 30—50 килограммдан азот, 70—100 килограммдан фосфор солиш, сўнгра 90 сантиметр кенгликда эгат олиб суғориш лозим. Шундай қилинганда уруғ тез униб чиқади, бақувват ўсади ва қишгача илдизларини яхши ростлаб, совуққа чидамли бўлади. Эрта баҳорда эса гектарига 100—120 килограммдан азот ва фосфор бериш керак;

оралиқ экинлардан жавдар, сули, арпа, горчица, рапс экиш тавсия этилади. Айниқса, жавдарга рапсни қўшиб экилса мўл кўкпоя етиштирилади;

оралиқ экинлардан тез пишарларини 30 августгача, қишга қоладиганларини эса 1 ноябргача экиш маъқул. Уруғ нормаси ҳар гектарга жавдар билан рапс қўшиб экилганда 70—80 килограмм. Баҳорда об-ҳавонинг қандай келишига қараб 1—2 марта суғорилади.

Оралиқ экинларни йиғиштириш муддати унинг турлари, навлари, хўжаликнинг мақсади ва бошқаларга қараб 5—25 апрелларга белгиланади. Эрта ўриб қўйилса, ҳосилнинг бир қисми йўқотилади, кеч қолса, кўк поялар дағаллашиб қолади, ўрнига экиладиган асосий экин кечикиб қолиши мумкин.

Оралиқ экинларни кенг жорий қилишда яна бир асосий муаммо бор. У ҳам бўлса сифатли, тезпишар, совуққа чидамли, серҳосил уруғларни кўпайтиришдир. Бунинг учун хўжаликлар уруғларни ўзлари етиштирсалар яхши бўлади. Чунки, маълум майдонларга у сийракроқ қилиб экилади. Уруғ олингач, ўрнига тезпишар экинлар (маккажўхори, каноп, полиз, сабзавот ва бошқалар) экиб, бемалол мўл ҳосил етиштирса бўлади.

М. ПИРМЕТОВ,
ТИИМСХ тупроқшунослик ва деҳқончилик кафедраси доценти, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Т. МАНСУРОВ,
аспирант.

(«Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг 29 август сонидан).

Дунё овози
чет эл хабарлари

ОШКОРА СОХТАКОРЛИК

ДЕҲЛИ, 4 сентябрь, (ТАСС). Ғарб ўзининг Хельсинки битимлари руҳига ва холисона халқаро ахборот тарқатиш ишига «содиқлиги» тўғрисида сафсата сотиш билан бирга амалда қўпол равишда ҳақиқатни яширишга, ҳақиқий аҳволни бузиб кўрсатишга уринмоқда. Бу нарса Афғонистон мисолида айниқса равшан кўриниб турибди. Ҳиндистон жамоатчилиги шу фикрга келмоқда.

Ғарбдаги оммавий ахборот воситалари Афғонистон чегарасидаги воқеаларни қандай ёритаётганлиги — ошкора сохтакорликнинг яққол тимсолидир, деб ёзади нуфузли «Ҳиндустан таймс» газетаси.

Ҳатто ўзига хос ташвиқотчилик андозаси ясаб олиниб, Афғонистондаги воқеаларни ёритишда ғарб пропагандаси мана шу андозани ўйламай-нетмай ишлатмоқда, деб таъкидлайди газета. Бунинг моҳияти шундан иборат: биринчидан «озодлик учун курашчилар» деб аталмиш кимсалар бор. Гўё улар қўлбола устахоналарда қурол ясар эмишлар, сўнгра АДРнинг ҳукумат қўшинларига қарши ҳеч кимнинг раҳбарлигисиз «ўз билганларича» курашар эмишлар. Иккинчи томондан, «бир ўта буюк давлат»нинг кўрсатмаси билан ҳаракат қиладиган Афғонистон ҳукумати бор эмиш. Бундан ташқари ғарблик «сайёҳлар» ҳаддан ташқари кўпайиб кетган, улар Кобулдаги «бир дипломатдан» ишонарли маълумотни тасодифан олиб қолган эмишлар.

Хўш, Афғонистондаги мана шу номсиз дипломатлар қайси мамлакатнинг вакили экан? Улар Қўшма Штатларнинг вакили эканликларини пайқаб олиш қийин эмас, деб ёзади «Ҳиндустан таймс» газетаси. Айни мана шу кимсалар Ғарб мухбирларини «шиддатли қаттиқ жанглар» тўғрисидаги маълумотлар билан таъминлаб турипшбди. Ҳолбуки, аксинча ҳеч қандай жангнинг ўзи йўқ.

«Ҳиндустан таймс» газетаси, Роберт Фиск исмли инглиз журналистининг сўзини мисол қилиб келтиради. Бу журналист Кобулдаги ўз меҳмонхонаси айвонида туриб, Балахисор марказий районининг осойишта тинч турмушини кузатиб турганини, худди шу пайт унинг хонасидаги радиоприёмникдан Вашингтондаги «Америка овози»нинг эшиттириши берилаётганини ҳикоя қилади. «Ҳозирги дақиқада, — дерди Америка диктори, — Кобулнинг қоқ марказида, Балахисор қўрғони атрофида шиддатли жанглар давом этмоқда».

Мана шу қабилдаги «холисона» ахборот Ғарб ўқувчисини ўзининг «ҳаққонийлиги» билан тобора камроқ ишонтираётганлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Бу ахборот бир вақт келиб тарихни ўрганишга ихтисослашган кишиларни қизиқтириши мумкин, холос, деб хулоса чиқаради «Ҳиндустан таймс» газетаси.

ЯНГИ ИҚТИСОДИЙ ТАРТИБ УЧУН

ГАВАНА, 4 сентябрь. (ТАСС мухбири). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик ташкилоти (ФАО)нинг бу ерда министрлар даражасида ўтказилаётган 16-регионал конференцияси қатнашчилари Ғарб давлатлари ўтказаётган камситишга ва ҳуқуқда тенгсиз халқаро иқтисодий муносабатларга қарши чиқмоқдалар.

Никарагуа Сандиночилар халқ озодлик фронти миллий раҳбарлигининг аъзоси, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш министри Хайме Уилок ривожланаётган давлатларга ва жумладан, Лотин Америкаси давлатларига мурожаат қилиб, янги иқтисодий тартиб ўрнатиш соҳасида биргаликда актив ҳаракат қилишга чақирди. Мазкур омманинг манфаатлари йўлидаги проблемаларни ҳал этмай туриб, регион мамлакатларининг чинакам иқтисодий ривожини таъминлаб бўлмайди, деб таъкидлади у.

Венесуэла вакили Ғарбдаги бир қанча капиталистик мамлакатларнинг «инсонпарварлик ёрдами» ниқоби остида ривожланаётган давлатларнинг ички ишларига аралашишга уринаётганликларини кескин қоралади. У мазкур конференция қарорларини биргаликдаги конкрет ҳаракатлар программаси тарзида мужассамлаштиришга чақирди, шунингдек Кубанинг социал адолатга эришмай туриб, очлик ва қашшоқликни тугатиб бўлмаслиги тўғрисидаги баёнотини қўллаб-қувватлади.

ФАО конференциясининг иштирокчилари қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва аграр ислоҳот ўтказиш билан шуғулланувчи Лотин Америкаси марказини вужудга келтириш кераклигини айтдилар.

А. ПРОКУДИН.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

СОФИЯ. Болгария Халқ Республикаси билан Замбия Республикаси Совет Иттифоқининг ўртача олисликдаги ракета-ядро қуроли юзасидан музокаралар бошлаш ва бу масалани Европада Американинг олдинги марраларга жойлаштириладиган воситалари билан узвий равишда боғлаб ҳал этиш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватламоқдалар. Замбия президенти Кеннет Каунданинг Болгария Халқ Республикасига қилган расмий дўстона визити якунлари тўғрисидаги декларацияда шу ҳақда гапирилади.

Ҳужжатда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг марказий Европада қуролли кучлар ва қуроляроғларни ўзаро қисқартириш тўғрисидаги музокараларда амалий равишда олға силжишга эришиш учун қилаётган ҳаракатларига юксак баҳо берилади, шунингдек СҚЧ-2 Совет — Америка шартномасини тезроқ ратификация қилишга даъват этилади.

КОБУЛ. Афғонистон қуролли кучлари чет элдан мамлакатга юборилаётган сотқин қуролли шайкаларни тугатиш соҳасида маҳаллий аҳоли ёрдами билан муваффақиятли операциялар ўтказмоқдалар. Бахтар агентлигининг хабар беришича, кейинги кунларда ана шу операциялар натижасида Годр, Ҳирот ва Шибирғон вилоятларида бир неча йирик шайка тугатилган, кўп миқдорда қурол-яроғ ва ўқ-дори ўлжа олинган. Годр вилоятининг ўзидагина 150 дан ортиқ босмачи қириб ташланган.

СОЛСБЕРИ. Зимбабве Республикаси ирқчи Жанубий Африка Республикаси билан дипломатия муносабатларини узди. Ҳукуматнинг бу ерда эълон қилинган баёнотида айтилишича, Зимбабве Претория ва Кейптаундаги ўз дипломатия миссияларини ёпади ва ирқчи давлатлардаги дипломатик вакилларини чақириб олади. Претория ҳукуматига Солсберидаги ўз дипломатик вакилини чақириб олиш ҳам таклиф этилди.

(ТАСС, 4 сентябрь).

Сионистларнинг зўравонлиги туфайли ўз она юртларидан қувиб чиқарилган минглаб фаластинликлар вақтинча Ливанда қароргоҳ топдилар. Улар ўз она юртларига қайтиш ва ўзларининг мустақил давлатларини ташкил қилиш иштиёқидадирлар. Бироқ, мустақил Ливан территориясида Тель-Авив ҳукмдорлари фаластинликлар проблемасини геноцид йўли билан ҳал қилишга интилмоқдалар: қарияларни, аёлларни, болаларни ўлдиришмоқда. Суратда: Исроил артиллерияси зарбидан фаластинлик қочоқлар лагери ана шу аҳволга келиб қолди.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

8 СЕНТЯБРЬ
14 СЕНТЯБРЬ

8 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳарбий сир. Бадиий фильм. 11.30 — Ҳайвонот оламида. 12.30 — Концерт. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 15.55 — Онамларнинг мактаби. 16.25—Ёшлар ўрим-йиғимида. 16.45 — Халқ оҳанглари. 17.00— Кинопрограмма. 17.50 — Куликово жангининг 600 йиллигига. 18.25 — Фильм-концерт. 19.10 — БАМнинг ҳарбий участкасида. 19.50 — Фильм-концерт. 20.15 — Ўз болаларининг онаси. Спектакль. 21.30 — Время. 22.00 — Спорт программаси. Футбол. «Торпедо» — ЦСКА. «Спартак» — «Динамо» (М). 24.00— Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

18.05 — Мультфильм. 18.15— Камалак. 18.40 — Жасорат эстафетаси. 19.00 — Бугун — журналистларнинг халқаро бирдамлик куни. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Футбол. «Пахтакор» — «Динамо» (К). Танаффусда — Ахборот. 21.15— Хирмонингизга барака. 21.30— Время. 22.00 — Биринчи курьер. Бадиий фильм. 23.25 — Бугун оламда нима гап?

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Фильм-концерт. 20.55 — Илмий-оммабоп программа. 21.25 — Ҳам кулги, ҳам кулфат. Телефильм. 22.05 — Қирол фожиаси. Спектакль.

9 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05— Мультфильмлар. 10.35 — Ўз болаларининг онаси. Спектакль. 11.50 ва 15.00 Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — Ўқитувчига музика дарси. 16.45 — Телестадион. 17.15— Олға, болакайлар. 18.15 — Концерт. 18.30 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Болгар халқининг миллий байрами. Озодлик кунига. 21.30 — Время. 22.05 — М. Царев шеър ва поэмалардан намуналар ўқийди. 22.55 — Хоккей. Швеция — СССР. 23.35 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

18.05 — Сўз кетидан, сўз келар. 18.25 — Шарқнинг улкан маърифатхонаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Туркшуносларнинг III Бутуниттифоқ конференцияси олдидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Талимаржон сув омбори. 22.20 — Ў. Усмонов. «Гирдоб». Телевидиофильм. 1-қисм.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Болалар учун фильм. 20.55 — Ўқитувчи экрани. 21.25 — Ҳужжатли фильм. 21.45 — Телевизион фильм. 22.05 — Жаҳаннам оғзида икки йил. Бадиий фильм.

10 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Концерт. 10.45 — Ёз фақат бир кун бўлди. Бадиий фильм. 12.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — А. Салинский пьесалари. 17.00 — Удоканада бир соат. Телеочерк. 17.30 — Горнчилар, қаердасиз! 18.00 — Концерт. 18.30 — Меҳнат-шон шуҳрати байроқдорлари. 18.45 — Анатолий Карпов билан 13 минут, 1-кўрсатув. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Музикали фильм. 20.40 — Этик. Санъат асари. Ҳазил. Телебадиий фильмлар. 21.30 — Время. 22.05 — Дўстларимиз чеҳраси. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.30 — Ботаника. 13.00 — Нима қилмоқ керак? Спектакль, 1-серия. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — Ўсмир ва қонун. 18.55 — Фильм-концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Озуқа ишлаб чиқариш резервлари. 20.00 — Туркшуносларнинг III Бутуниттифоқ конференциясида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қўшиқ айтган етар муродга. Конкурс, 1-кўрсатув. 21.30 — Время. 22.05— В. И. Ленин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат университетининг 60 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Танаффусда — Бугун— оламда нима гап?

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Звёздочка. 21.10 — Китоб дўстларимиз. 21.40 — Ҳужжатли фильм. 22.15 — Ленин йўлланмаси билан. Бадиий фильм.

11 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Олға, болакайлар. 11.05 — Дастлабки — тергов. Ҳужжатли фильм, 1-серия. 12.05 — Қўшиқ инсон билан қолади. 12.45 ва 15.00— Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Рус тили. 16.00 — Олимпиадачилар орамизда. 16.40 — Кинопрограмма. 17.10 — Концерт. 17.45— Ёшлар адреслари. 18.45 — Анатолий Карпов билан 30 минут. 2-кўрсатув. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Дастлабки тергов. Ҳужжатли фильм, 2-серия. 20.30 — Кўклам камалаги. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. ЧССР — СССР. Танаффусда — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Бойчечак. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Нима қилмоқ керак? Спектакль, 2-серия. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик 19.00 — Абу Али Ибн Сино таваллудининг 1000 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ғазал оқшоми. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбек классик қўшиқлари. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 —Ў. Усмонов. Гирдоб. Телевидиофильм. 2-қисм.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.55— Болалар учун фильм. 20.55 — Реклама. 21.10 — Ёшлик. 21.40 — Телефильм. 22.40 — Партия аъзолигига номзод. Телеспектакль.

12 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ёшлар адреслари. 11.05 — Дастлабки тергов. Ҳужжатли фильм, 2-серия. 12.05 — Халқ ижоди. 12.45 ва 13.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 13.55 — Мешчанлар. 16.50 — Москвaликлар — партия съездига. 17.20 — Л. Бетховен, 1-симфония. 17.45 — Ҳужжатли фильм. 18.15 — Орлёнок. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Кинолавҳа. 19.35 — Фильм-концерт. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 Севимли роллар. 23.25 — Дунё воқеалари. 23.40 — Оқшом тароналари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Болалар учун фильм. 12.45 — Концерт. 13.15 — Нима қилмоқ керак? Спектакль, 3-серия. 14.10 — Замандас. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Инсон болаликдан бошланади. 19.00 — Барҳаёт ибн Сино. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қизлар гулдастаси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — С. Қобулова куйлайди. 21.30 — Время. 22.00 — Оламда нима гап? 22.30 — Ў. Усмонов. Гирдоб. Телевидиофильм, 3-қисм.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.15— Болалар учун фильм. 20.40— Ўқитувчилар учун консультация. 21.10 — Қонун қўриқчилари. 21.40 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Кочубей. Бадиий фильм.

13 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — Ота-оналар, сизлар учун. 10.30 — Концерт. 11.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.30 — Хоккей. ЧССР — СССР. 13.15 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 13.45 — Ғолиблар. 15.00 — Спортлото. 15.15 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 15.45 — Дунё воқеалари. 16.00 — Утка қишлоғи. Бадиий фильм. 17.25 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 17.55 — Концерт. 18.35 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 19.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 20.25 — Бир стакан сув. Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Бир стакан сув. Бадиий фильм, 2-серия. 23.10 — Концерт. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар. 10.50— Ўзбекистон спорти. 11.25 — Кинoредакция «почта»си 12.10 — Концерт. 13.10 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 13.30 — Фазо бизники, фазо қадрдон уйимиз. 18.05— Қўғирчоқ фильм. 18.15 — Санъат ғунчалари. 18.45 —Ахборот. 19.00 — Футбол. «Қайрат» — «Пахтакор». Танаффусда — Ахборот. 20.45 — М. Дадабоева куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Ў. Усмонов. Гирдоб. Телевидеофильм. 4-қисм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.25 — Душанба кўрсатувлари.

14 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.45 — Карнавал. 10.10 — Будильник. 10.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.40 — Здоровье. 12.25 — Тонгги почта. 12.55 — Олимпиадачилар уйларига қайтиб келишди. 13.10 — Қишлоқ янгиликлари. 14.10 — Музикали киоск. 14.40 — Турбинларнинг иш кунлари. Бадиий фильм, 1-серия. 15.55 — Шаҳарлар ва одамлар. 16.30 — Бугун — танкчилар куни. 16.45 — Красная Звезда. 17.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.30 — Оналарни эъзозлаш керак. 19.30 — Халқаро панорама. 20.15 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05— Хоккей. ЧССР — СССР. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Концерт. 10.50 — Кинопублицист экрани. 11.50 — Қўғирчоқ фильм. 12.10 — Қувноқ стартлар. 13.10 — Тўрғай. Бадиий фильм. 14.35 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 15.05 — Танкчилар кунига. 15.35 — Реклама. 18.20— Мультфильм. 18.35 — Фонарча. 19.05 — Бугун — танкчилар куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 —Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Қорақалпоғистон шолиси. 22.20 — Учинчига ўтар кечаси. Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.05 — Фрунзе кўрсатувлари.

ХУШХАБАРЛАР

ИВАНОВОЛИКЛАРНИ МАФТУН ЭТИБ

Россия Федерациясининг Ноқоратупроқ ўлка ерларида катта бунёдкорлик ишлари олиб борилмоқда. Бу ҳайрли ишда Совет Ўзбекистонининг азамат қурувчилари ҳам қатнашмоқдалар.

Бунёдкорларга маданий хизмат кўрсатиш мақсадида Тошкент область касаба союзлари Совети маданий тадбирини ўтказмоқда. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Парвоз» ўзбек миллий ашула ва рақс ансамбли дўст ва мусобақадош Иваново шаҳри ва области бўйлаб ўтказилган гастроль сафаридан қайтиб келди.

Ансамбль қатнашчилари ноқоратупроқ ўлка ўзлаштирувчилари олдида кўпгина концертлар беришди. Эътибор Муллажонова, Гулбаҳор Шерова, Озода Абдураҳмонова, Мансур Саидаҳмедов сингари ҳаваскорлар ўзбек миллий куй ва қўшиқлари ҳамда рақсларини ижро этиб, томошабинларнинг олқишига сазовор бўлдилар.

●

КОММУНАЛ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

Ўрта махсус ўқув юртлари қаторига яна бир янги билим ўчоғи қўшилди. Бу коммунал хўжалиги техникумидир.

Техникум асосан шаҳарлар хўжалигини бошқарувчи мутахассисларни тайёрлайди. Ёшлар бу ерда сув таъминоти, канализация, оқар сувларни тозалаш, уй-жой ва жамоат биноларини техникавий эксплуатация қилиш касбларини ўрганадилар. Дастлабки ўқув йили учун 270 йигит ва қиз ўқишга қабул қилинди.

●

КУТУБХОНАЛАРДА ЛЕКТОРИЙЛАР

Чилонзор районидаги кутубхоналар ва маданият уйларида партиямизнинг бўлажак съездига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Республикамизда эришилган мислсиз ютуқлар ҳақида ҳикоя қилувчи кўргазмалар, кечалар, лекторийлар ташкил қилинмоқда.

Лекторий машғулотлари марказлашган кутубхонанинг 11 та филиалида ўтказиляпти. Унда ўқиладиган лекция ва суҳбатларни район корхоналари, қурилиш ташкилотлари ишчилари, ўқув юртларининг ўқувчилари тинглайдилар. Машғулотларга шаҳримизнинг кўзга кўринган олимлари, институтларнинг ўқитувчилари жалб қилинмоқда.

●

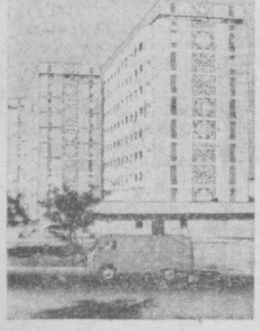

Суратда: Тошкент трактор заводи микрорайонида бунёд этилган янги турар-жой бинолари.

М. Нуриддинов фотоси.

●

ТЕЛЕВИДЕНИЕ ЁРДАМГА КЕЛДИ

Тошкентдаги алоқа инженерлари институтида диққатга сазовор янгилик амалга оширилди. Бу ерда республикада биринчи марта қабул комиссиясининг ишини ва имтихонларнинг боришини кузатувчи телевизион бошқарув системаси ишга туширилди.

Институт мутахассислари ташаббуси билан институт биносининг 6 жойига телевизион камералар ўрнатилди. Бу техника ёрдами билан барча ишларнинг қандай бораётганлиги институт ректори кабинетидан қулайлик билан бошқарилади. Бундан ташқари институт ҳовлисига ўрнатилган телевизион экран аппаратлари орқали ота-оналар ва қизиқувчи кишилар абитуриентнинг имтиҳонда қандай жавоб бераётганлигини кузатадилар.

А. ПУЛАТОВ.

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ, ПИЁДАЛАР

КЕНГ, равон проспектда машиналар тизмаси бир маромда оқиб боряпти. Уларнинг тезлиги юқори — соатига 50—60 километр. Шу пайт... машинанинг қаттиқ тормоз берган товуши қулоқни қоматга келтирди. Трамвай бекатида турган йўловчилар у томонга ўгирилиб қарашди ва... кўчанинг ўртасида хушини йўқотиб турган пиёдани кўришди. У беш—олти қадам нарида пиёдалар ўтиш жойи бўла туриб, ҳаракат хавфсизлиги қоидасида таъқиқланган жойдан катта кўчани кесиб ўтишга ҳаракат қилган ва бу билан ҳаётини хавф остида қолдирди. Яхшиямки, ҳайдовчи бу кутилмаган вазиятга моҳирлик билан «жавоб» бериб, машинани пиёдага теккизмасдан тўхтатишга улгурди.

Бу — ҳар бир киши гувоҳи бўлган типик воқсалардан бири, холос. Пиёдаларнинг қоида бузишлари кўпинча юқоридаги лавҳа каби зарарсиз тугайди. Айрим ҳолларда эса пиёданинг айби билан унинг ўзи ҳаётдан кўз юмади ёки транспорт воситаларининг қаттиқ шикастланиши, ҳайдовчилар ва йўловчиларнинг жароҳатланишига сабаб бўладилар.

...1-ун комбинати пайвандчиси Николай Фёдорович Пономарев қаттиқ маст ҳолда «Железнодорожная» кўчасида кетаётиб пиёдалар ўтиши таъқиқланган жойдан кўчани кесиб ўтишга отланди. Сал нарида «Минск» мотоциклини бошқариб келаётган А. Арутюнян уни уриб юбормаслик учун мотоциклни чап томонга бурди ва рўпарасидан келаётган «ГАЗ-24» машинасига урилди. Натижада мотоциклчи ва унинг ортида ўтирган йўловчи Р. Саюнц қаттиқ жароҳатландилар. Мотоцикл ва автомашина пачоқ бўлди. Н. Пономарев бу билан Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг 208-3-моддасида таъкидланган жиноятни содир қилди. Узоқ текширишлар мобайнида пиёданинг ҳақиқатан айбдир эканлиги тасдиқланди ва у икки йил муддат билан озодликдан маҳрум этилди.

1896 йил 17 августда Лондонда Артур Жеймс Эдсель Дельфинтерес кўчасида пиёда миссис Дрисколни машина билан уриб юборди. Худди ана шу вақтдан бошлаб ҳайдовчилар ва пиёдалар ҳаракат қоидаларига риоя қилиши тўғрисида фармон чиқди. Ҳозирги ҳаракат хавфсизлиги қоидалари ана шу фармоннинг давомчиси ва такомиллашган юқори формасидир. Машина-механизмлар асри бўлган ҳозирги давримизда ҳаракат хавфсизлиги қоидаларига амал қилиш фақат ҳайдовчилардангина эмас, балки пиёдалардан ҳам қатъий талаб қилиняпти.

Тошкент шаҳримизда транспорт воситалари кун сайин эмас, балки соат сайин кўпайиб бормоқда. Шундай шароитда пиёдаларнинг ҳам ҳаракат хавфсизлиги қоидаларидан бохабар бўлишлари ва унга қатъий риоя қилишлари катта аҳамият касб этади. Ҳозирча эса бу борада кўнгилдаги натижага эришилганича йўқ. Масалан, шу йилнинг ўтган етти ойида шаҳарда 783 транспорт ҳодисаси қайд қилинди. Буларда 501 пиёда жароҳатланди. Шундан 324 таси эса фақат пиёдаларнинг айби билан содир бўлди.

«Пиёда» операцияси бир неча йиллардан бери фақат пойтахт шаҳарнинг ўзидагина ўтказиб келинаётган эди. Булар йўл ҳодисаларининг камайишига, хусусан пиёдаларнинг жароҳатланиши камайишига олиб келди ва бу йил операция республика миқёсида ўтказилмоқда.

«ПИЁДА» ОПЕРАЦИЯСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

«Пиёда» операциясининг дастлабки ўн кунлиги якунлари кўрсатишича, мана шу давр ичида 16 минг қоидабузар пиёда аниқланди ва улар 50 тийиндан 5 сўмгача жарима билан жазоландилар. Лекин бу — масаланинг асосий томони эмас. Асосийси шундаки, операция ўтказиш даврида биз пиёдаларга ҳаракат хавфсизлиги қоидаларига риоя қилишни ўргатишимиз зарур. Операцияни ўтказишда жамоатчилик, автохўжаликлар, ўқув комбинатлари яқиндан ёрдам беришяпти. Уларнинг вакиллари автоинспекторлар билан биргаликда шаҳар кўчаларида навбатчилик қилишмоқда. Шаҳар марказлашган юк ташиш автотрестига қарашли 2521-автоколонна (директори О. Осипь), 1-автокомбинат (директори Ғ. Исмоилов) коллективларининг кўмаги айниқса катта бўляпти.

Шаҳарни реконструкция қилиш, янги-янги йўллар қурилиши, пиёдалар ўтадиган ер ости йўлларини қуриш кабилар транспорт ҳаракати бир маромда бўлишини таъминлашга катта ёрдам беряпти. Шунингдек, Тошкент метрополитенининг ишга туширилиши бу борада катта роль ўйнади. Ҳозир шаҳарда 11 та пиёдалар ўтадиган ер ости йўллари мавжуд. Лекин айтиш керакки, мана шу ер ости йўлларининг устидан пиёдаларнинг ўтиши кечириб бўлмайдиган ҳолдир. Чунки, ер ости йўллари транспорт қатнови энг тигиз бўлган жойларда қурилган ва ўша жойларда пиёладаларнинг кўчани кесиб ўтиши катта хавф туғдиради. Айниқса Ҳадра, Чорсу ва Бешёғочдаги ер ости йўллари мавжуд бўлган участкаларда пиёдаларнинг катта йўлни кесиб ўтиши ҳоллари кўп бўляпти.

«Пиёда» операциясининг дастлабки ўн кунлигида 41 минг 360 киши қоидани бузиш олдидан тўхтатилди. Қоидани бузганда ушлачганлар эса жарима солиш билан бирга уларнинг иш ёки ўқиш жойларига ёзиб юборилиб, кўрилган чоралар тўғрисида маъмуриятдан жавоб талаб қилинади. Тошкент Автомобиль йўллари институтининг учинчи курс студенти Бахтиёр Собиров Ленин проспектида белгиланмаган жойдан ўтаётганда тўхтатилди. ТошМИнинг 2-терапия бўлими врачи Раиса Иосифовна Сендерова 1-Май кўчасида қоидани бузди. У ёнгинасида махсус пиёдалар ўтиш жойи бўла туриб, таъқиқланган жойдан йўлни кесиб ўтди. Тошкент метрополитени машинист ёрдамчиси Аширбу Раҳметова ер остида юравериб зериккан шекилли, Шота Руставели кўчасида ер ости йўлининг устидан ўтаётганда тўхтатилди. «Средазгипроводхлопок» институтининг илмий ходими Р. Исломов, биохимия институтининг илмий ходими М. Тўйчибоев, «Ташхимсельмаш» заводининг лаборанти Б. Ҳамидов, шу заводнинг токари С. Бобоев, Политехника институтининг студенти Н. Раҳмоновлар ҳам кўча ҳаракат қоидаларини қўпол равишда бузганларида автоинспекторлар томонидан жазоланишди.

Уларнинг ҳар бири кўнгилсиз ҳодисанинг сабабчиси бўлиши, ўзининг ва ўзгаларнинг ҳаётини хавф остида қолдириши мумкин эди. Ҳар бир пиёда юқоридаги ҳодисалардан хулоса чиқариб, ҳаракат хавфсизлиги қоидаларига қатъий риоя қилишни ўзининг инсоний, граждáнлик бурчи деб, қолаверса, бажариши шарт бўлган вазифаси деб билиши даркор. Шундагина арзимаган эҳтиётсизлик билан, эринчоқлик билан ўзимизнинг, ҳам ўзгаларнинг ҳам ҳаётини хавф остида қолдирмаган бўламиз.

А. ЙУЛДОШЕВ,
Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси давлат автоинспекцияси бошлиғининг ўринбосари, милиция майори.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

МИТТИ МАШИНКА

ЛЕНИНГРАДЛИК инженер Г. Загорельский ишлаган бу митти ёзув машинкасини хотин-қизлар сумкасига бемалол жойлаш мумкин.

Ҳарфларнинг катталиги бошқа машинкалардаги каби катталикда бўлиб, стандарт қоғоз саҳифаларига «қора қоғоз» қўйиб ҳам бир неча нусҳа текст кўчириб ёзилади. Махсус мослама эса қўлни клавишлардан олмай туриб, ҳарфларни топиш имконини беради.

Машинканинг яна бир афзаллиги шундаки, турли ёшдаги кишилар — пионердан тортиб пенсионерларгача икки ҳафта ичида шу муъжаз машинкада ёзишни худди машинистлардек ўрганиб олишлари мумкин.

● ●

ТЎЛҚИН ВА ЭЛЕКТР

ДЕНГИЗ тўлқинларининг дамбадам қирғоққа урилишидан фойдаланиш мумкин эмасмикан?

Харьков авиация институти олимлари денгиз тўлқини ҳамда шамолнинг энергиясидан электр токи ҳосил қилдилар. Улар ишлаб чиққан агрегат унчалик мураккаб эмас. Денгизнинг юзароқ жойига қурилган темирбетон таначларга барабанли ғилдираклар ўрнатилади. Бу ғилдираклар сув тўлқинларидан айланма ҳаракатга келиб, электрогенераторни ишга солади.

Бундай электр станциясининг қуввати икки минг киловаттдир.

● ●

«ДУНЁ ТОМИ»НИНГ НЕЪМАТИ

ЎТГАН йил кузида дунё бўйича энг баландда жойлашган майдонда дастлабки картошка ҳосили олинди. Бу картошказорлар Помирда, салкам тўрт минг метр баландликда жойлашган бўлиб, ҳар гектар ердан ўртача 300 центнердан уруғ олинди.

Шу тариқа «Вахш-1» совхози деҳқонларининг тоғлиқ майдонда картошка етиштириш агротехникасидан фойдаланиш соҳасидаги тажриба территориясининг 90 процентдан ортиқроғини эгаллайдиган худди шундай майдонларни ўзлаштиришни бошлаб беради.

● ●

АКВАРИУМ-МУЗЕЙ

ЛИТВА ССРда денгиз аквариум-музейи очилди.

Музей ҳовузларида Болтиқ тюлени, Антарктида пингвини каби сув ҳайвонларини кўриш мумкин. Болтиқ денгизида учрайдиган балиқлар эса 34 та аквариумда жойлашган.

Шу атрофдаги эски қалъанинг собиқ ҳужралари ва қуролхоналарида кемасозлик тарихи муъжаз моделлар орқали намойиш этилмоқда. Бу ерда Буюк Петрга қарашли қайиқлардан тортиб «Сибирь» атом музёраригача бўлган денгиз транспортининг кичрайтирилган нусҳалари қўйилган.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ЯНГИ ҚЎШИҚЛАР

НИШОНА

(Йигит-қизлар айтишуви, рақси билан)

Ҳамма:
Пахтаой очилди: нишона, нишона!
Шодлиги сочилди жаҳона, жаҳона,
Нишона базмини бошланг, дўстларим,
Яшнасин, янграсин, замона, замона.

Йигитлар:
Жилғадаги сувлардек жўшинг,
қизлар, қизлар,
Ҳар бирингиз нишон қўшинг,
қизлар, қизлар.

Қизлар:
Эрисин тоғларнинг қори, эрисин,
Нишонага йигитлар нори эрисин.

Йигитлар:
Тоғда қор эриса — боғлар гулзор,
гулзор,
Дилга-дил эриса — диллар хумор,
хумор.

Қизлар:
«Пўлат от»лар кишнайди сафда
қатор-қатор,
Мусобақа ўйнашга қани ким бор,
ким бор?

Йигитлар:
Бизлар бордир, биз бор пахтазорда,
биз бор,
Беллашайлик қизларжон бир бор,
бир бор.

Ҳамма:
Пахтаой очилди: нишона, нишона!
Шодлиги сочилди: жаҳона, жаҳона.
Нишона базмини бошланг дўстларим,
Яшнасин, янграсин замона, замона.

ДУТОР БИЛАН

Дуэт

Қиз — «Ёр-ёр» айтай ёр билан,
Сайраган дутор билан.
Дутор тори қўша йўл,
Куй чиқар виқор билан.
Йигит — «Ёр-ёр» айтай ёр билан,
Дилда зўр виқор билан.
Қўша йўлда жуфт бўлиб
Биз юрсак хумор билан.

Қиз — Дутор йўли айрилмас,
Четга қараб қайрилмас.
Бу йўл-тенгу таранг йўл,
Бўшашганин у билмас.
«Ёр-ёр» айтай ёр билан,
Сайраган дутор билан.
Йигит — Дутор йўли — ёр йўли,
Ёр йўли — баҳор йўли.
Баҳор йўли чақмоқли
Дўлу сел бор йўли.
«Ёр-ёр» айтай ёр билан,
Дилда зўр виқор билан.
Иккаласи — «Ёр-ёр» айтай ёр билан
Сайраган дутор билан.
Дилда зўр виқор билан
«Ёр-ёр» айтай ёр билан.

ЯНГИ ЙУЛНИНГ ЙУЛИДА

Қизлар:
Янги йўлнинг йўлларин текис равон
дейдилар,
Машинада юрсанг сен роҳати — жон
дейдилар.

Ёнингда ёринг борса иболигу ширин
сўз,
Бу йўлларнинг сеҳрини олам жаҳон
дейдилар.

Янги йўлнинг йўллари ошиқ йўли
қадимдан,
Сирдарёга етгунча гулу райҳон
дейдилар.

Ёринг кетса йўлма-йўл гулу райҳон
ҳидлатиб,
Ошиқ элин бу дамда кўкси осмон
дейдилар.
Гулу райҳон, қовуннинг хушбўйлари
қоришса,
Бир дам қўниб ўтармиш қизу-жувон
дейдилар.

Янги йўлнинг боғидан қизлар узатса
кишмиш,
Бу севги тимсолимиш, бунга қувон,
дейдилар.

Ҳайдарга ҳам бу йўлда кишмиш
узатди жонон,
Бу сеҳрли кўзлардан Ҳайдар ҳайрон
дейдилар.

Ҳайдар МУҲАММАД

ХАЛҚ САНЪАТИНИНГ ТАШАББУСКОРЛАРИ

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти «Ором» халқ қўшиқ ва рақс ансамблининг раҳбари Н. С. Шихбалова бадиий ҳаваскорликни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун ВЦСПСнинг фахрий диплоши билан мукофотланди.

Фольклор санъатининг ажойиб ж о н к у я р и, ТИИИМСХ ижтимоий касблар факультетининг декани Нодира Сеттаевна Шихбалова ҳаваскор артистлар билан саккиз йилдан бери шуғулланмоқда. У студентларни шарқ халқлари куй ва рақсининг ўзига хос дунёсига жалб эта олди. Ансамбль репертуарида юздан ортиқ постановка: қўшиқлар, рақслар, музика-драма миниатюралар ва ҳажвиялари бор.

Артистлар қаерда концерт кўрсатмасинлар, катта олқишларга сазовор бўлмоқдалар. «Ором» қўшиқ ва рақс ансамбли ҳаваскор ижодий коллективлар Бутуниттифоқ фестивалларининг икки марта лауреати бўлиб, республика ва мамлакатнинг кўпгина шаҳарларида концертлар берди. Ансамбль солистлари — раққоса Зулхумор Жабборова, созанда Шоназар Раҳимов, хонанда Салима Ишчонова ҳамда 70 та йигит ва қизлар ўзларининг бўш вақтларини севимли санъатга бағишламоқдалар.

Студентлар ўз педагоги билан биргаликда санъатшуносликка оид китобларни ўқийдилар, кўпгина альбомлар, фотосуратларни кўздан кечирадилар. халқ рақси характерини чуқурроқ билиб олишга ҳаракат қиладилар, профессионал саҳна усталаридан ўрганадилар. Улар концертларда кийиш учун миллий кийимларни ўзлари тикадилар, музика асбоблари эса «меҳнат семестри» вақтида ишлаб топилган пулга сотиб олинган.

Ҳозир ҳаваскор артистлар янги программани тайёрламоқдалар. Улар шу программа билан республика дала меҳнткашлари ҳузурида ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

(ЎзТАГ).

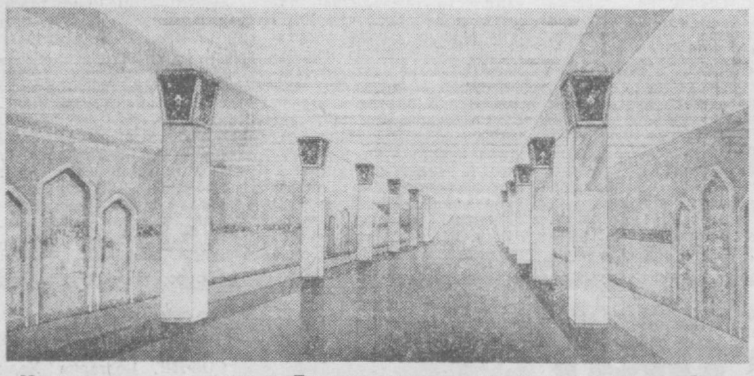

Меъморлар устахоналарида Тошкент метрополитени иккинчи линияси биринчи участкаси станцияларининг лойиҳалари яратилмоқда. Ушбу суратда «Тошкент» станциясининг лойиҳасини кўриб турибсиз. Уни «Ташметропроект» институтининг бир группа мутахассислари ишлаб чиқдилар.

И. Аҳметов фотоси.

«ЁШ ҚАНОТ» КУЙЛАЙДИ

— Ҳурматли пахтакорлар, бугун сизнинг ҳузурингизга «Ёш қанот» бадиий ҳаваскорлик ансамбли меҳмон бўлиб келган, — дала шийпонида шундай эълон янграши билан тушликка йиғилган колхозчилар қарсак чалиб юборишди. Кенг пахтазор бўйлаб қувноқ ялла тароналари тарала бошланди.

«Ленинизм» колхози маданият уйи қошида ташкил этилган «Ёш қанот» ансамблининг довруғи райондагина эмас, бутун областимизга кенг ёйилган. Унинг қатнашчилари тез-тез республикамиз телевидениеси орқали ҳам томошабинлар билан учрашиб турадилар.

Бадиий ҳаваскорлик коллективи репертуари ранг-баранг. Бунинг боиси, колхозда бир неча миллат вакиллари яшаб меҳнат қилаётганлигидадир. «Ёш қанот»чилар қозоқча, ўзбекча, татарча куй-қўшиқларни севиб ижро этадилар. Ансамбль қатнашчилари айни кунларда район хўжаликлари дала шийпонларида бўлиб, концерт беришяпти, «оқ олтин» ижодкорларига маданий хизмат кўрсатишяпти.

Спорт

ТРЕНЕРГА УНВОН, ШОГИРДЛАРГА МЕДАЛЬ

Москвада чавандозлик спорти бўйича мамлакат чемпионати мусобақалари давом этмоқда. Учкураш баҳсларида Қуролли Кучлар командаси 351,2 штраф очко билан биринчи бўлди. СССР спорт Комитетининг Кубоги учун ўтказилган беллашувларда тошкентлик Николай Катков билан Рустам Ботировлар иккинчи ўрин билан кумуш медалга сазовор бўлишди. Мусобақада Олимпиада чемпиони Юрий Ковшов ҳам иштирок этмоқда. Бу чавандоз тулпорини бугун майдонга олиб тушади.

Чемпионат арафасида СССР спорт комитети бир қатор тренерларга Москва Олимпиадасидаги хизматлари ва совет спорти ривожига қўшган катта ҳиссаларини ҳисобга олиб, «СССРда хизмат кўрсатган тренер» деган фахрли унвон берди. Булар сафида олимпиада чемпиони Юрий Ковшовнинг устози ва отаси Александр Ковшов ҳам бор.

ГТО КЎПКУРАШИ ҒОЛИБЛАРИ

Фарғонада ГТО комплекси кўпкураши бўйича «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти Марказий Советининг биринчилиги бўлиб ўтди.

Команда беллашувларида фарғоналик тўқимачилар 1089 очко билан биринчи бўлишди. Чирчиқнинг «Электрохимпром» бирлашмаси кўпкурашчилари иккинчи, Тошкент тўқимачилик комбинати вакиллари учинчи бўлдилар. Шахсий ҳисобда чирчиқлик О. Федоркова, А. Мачулалар турли босқичларда энг яхши натижа кўрсатдилар.

МАСТЕРЛИК НОРМАСИНИ КЎЗЛАБ

Республика шахмат-шашка клубида шахмат бўйича спорт мастери нормативини бажариш иштиёқида бўлган спортчилар дона суришмоқда. Турнирда республика чемпионатлари ва турнирларида фахрли ўринларни эгаллаган қўқонлик Аркадий Хан, олмалиқлик Николай Разваляев, тошкентлик Константин Малиничев, Илдуз Адонбоев, Нуржас Айдаров ва бошқалар иштирок этишмоқда. Дастлабки уч ўринни эгаллаган шахматчи декабрь ойида мастерлик нормасини бажариш учун ҳал қилувчи баҳсларда қатнашади.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ГА ОБУНА БЎЛИНГ!

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетасига 1981 йил учун обуна давом этмоқда.

Газетанинг обуна баҳоси:

олти ойга — 2 сўм 64 тийин.

бир йилга — 5 сўм 28 тийин.

Шуни эслатиб ўтамизки, «Тошкент ҳақиқати» чекланган миқдорда сотишга чиқарилади. Бинобарин, газетани ҳар куни ўз вақтида олиб туриш учун обуна бўлишни унутманг.

Обуна барча алоқа бўлимларида, корхоналар, идоралар, ташкилотлар, колхоз ва совхозларда жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — Моҳир қўллар. 10.30 — Ота-оналар сизлар учун. 11.15 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.45 — Спортлото. 12.00 — Адресимиз Совет Иттифоқи. 12.45 — Ҳужжатли фильм. 13.05 — Концерт. 14.30 — Эрмитаж. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Ҳарбий сир. Бадиий фильм. 16.40 — Эртага Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 16.50 — Концерт. 17.15 — Ҳайвонот оламида. 18.15 — Сиёсий шарҳловчи. В. П. Бекетов сўзи. 18.45 — Мультфильмлар. 19.15 — Қўшиқ инсон билан қолади. 19.55 — Ғаройиб концерт. Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт.. 22.25 — От спорти бўйича СССР чемпионати. Тўсиқлардан ўтиш. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Сўз кетидан сўз келар. 10.30 — Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб. 11.30 — Ёшлик. 12.00 — Адресимиз Совет Иттифоқи. 12.45 — Оқ йўл «зангори кушча». Бадиий фильм. 14.05 — Ўзбекистон спорти. 14.45 — Фильм-концерт. 16.00 — Жанговар постда. 18.20 — Мультфильм. 18.50 — Болалар учун фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — К. Раҳимов концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Кинокўрсатув.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.40 — Душанба кўрсатувлари.

ДОИМИЙ ИШГА

печатниклар, приёмщицалар, муқовачилар, стереотипёрлар ҳамда санаб ўтилган ихтисослар бўйича шогирдлар; слесарь-сантехниклар, компрессор ва совутиш қурилмаларининг машинистлари, аккумуляторларни зарядловчилар, газ пайвандчи, контролёрлар, лифтчилар, обрубкачи, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар, вахтёрлар

К Е Р А К

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334803, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 02193. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1683.